

MAGYAR KURIRO

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden Május 30-dik napján, 1815-dik esztendőben.

Austriai Birodalom.

Minekutánna az elmúlt 1814-dik esztendő November hólnapjában az ide, az *ugy nevezett Bécsi Congressusra*, olly végre öszve gyült uralkodó Fejedelmek, hogy e' világnak állandó békességet szerezhessenek, 's annak szövevényes ügyét és baját elintézhessék, elkezdett áldott munkájokban, e' világ közönséges megháborítója *Bonaparte Napoléon* által megakadályoztattak, és a' Cheaumonti békességet, mellynek fő tzélja a' vala, hogy a' Bourboniai Kir. Familia ősi örökségébe vissza állitassék, 's annál fogva, a' Frantzia Országgi külömbkülömbféle zenebonáskodásoknak vége legyen, nem eszközölközhetnék volna; kéntelenek vóltak azon ország háborítója ellen ismét hadat indítani, hadi erejeknek leg nagyobb részét ő ellene, 's azon pártos Frantziák ellen fordítani, a' kik vele együtt Európa tsendességét háborgatni meg nem szűnnek.

Mit tehessenek a' szövetséges uralkodó Fejedelmeknek jól elkészült hadi seregeik, már sok izben, 's nevezetessen, az elmúlt 1814-dik esztendőnek első és 2-ik fertályában, valósággal megmutatták, és reménységünk szerént ezután is megfogják mutatni, mellyhez annál erősebb bizodalommal vagyunk, mivel a' múlt October től fogva itt mulatott leghatalmasabb Eu-

rópai Fejedelmek, úgymint, 1. *Sándor* Orosz Császár, *Fridrik Wilhelm* Prussziai Király, a' legközelebb múlt pénteken, az elsőbb dél előtt 11 órakor, az utólsóbb viradta előtt két órakor innen elutaztak, és az elsőbb eleinte Monachiumba, az utólsóbb Berlinbe mentek. E' kettőt a' mi Fels. Urunk, Felséges Asszonyunkal együtt még azon nap reggelén követték Monachiumba, a' honnan a' Fels. Császárné és Királyné a' jövő hólnap 8-dikán ide, vissza jönni szándékozik.

Eő Cs. és Ap. Kir. Felsége méltóztattott a' maga Berlini Kir. Udvarnál lévő Ministerkövetjét, Méltós. Vásonkeői Gróf *Zichi Istvánt* a' Sz. István Ap. Kir. Rendjének Commendátorává tenni, azon szép és számos érdemeire nézve, mellyeket ez a' nagy Hazánfia a' Fels. Uralkodó Fejedelem, és a' Magyar Haza eránt magának gyűjtött vala.

A' mult héten, Ur napján, itt a' belső városban végbe vitetett nagy innepnapját a' Bétsi Cs. K. Udvari ujság leveleknek írója következő módon írjale: A' múlt tsötörtökön esett nagy ünnepnap, a' minden esztendőben esni szokott szokás szerént nagy pompával vitetett végbe. Az arra délelőtt, a' Sz. István templomába öszvegyülekezett minden kar- és rendbéli lakosok a' város nevezetesebb útzáin négy helyen azon helyekre mentek, a' hol a'

négy Evangyeliomok tartattak. Ez a' kegyes gyülekezet, a' szokás szerént a' tze'h-beli mesteremberekből, a' tanulóifúságból, a' papi rendekből, és a' belső 's külső városbéli papokból állott. Ezekhez tsatolták magokat a' világi papok, és a' több reguláris egyházi személyek, a' pólgári társaságok, és a' városi Magistratus. Ezek után következtek a' Cs. Kir. udvari tselédek, a' Cs. K. nemes ifiak, a' Cs. K. udvari komornyikok, furirok, asztalnokok, kamarás urak, titkos tanácsosok, és ministerek, a' Cs. K. vitézi rendeknek kis keresztes tagjai, és Commendátorai, a' Cs. K. udvari éneklők, az Érseki káptalanbéli pap urak, és a' Cs. K. vitézi rendeknek nagy keresztes tagjai. Ezek után következtek az arany gyapjas vitézek szokott ékességeiben; ezek után a' káptalanbéli urak szokott egyházi köntösökben, a' kiknek jobb kezek felől a' Bétsi Universitásban lévő Decanusok, a' Magnificus Rector, minnyájan tzeremoniás köntösökbe felöltözve. Az ide való Ersek a' maga pontificális köntösébe felöltözve a' menyezet alatt maga vitte az oltári Szentséget. Annak négy bojtjait négy Cs. K. Kamarás urak tartották kezekbe. Ennek a' menyezetnek két oldala felől mint őrizetek, nemes ifiak mentek. Eő Csász. és Ap. Királyi Felsége a' menyezet alatt, a' Fels. Cs. Kir. Hertzegekkel egyetemben Cs. K. udvari mestereiktől kísértetve mentek vala. Az ugy nevezett Graben útzán egy batalion gyalogság paradirozott, melly a' Processio végződésével három versben adott tüzet 's a' t.

Annak idejében ezen udvari ujságokban megmondattott vala, hogy Eő Cs. és Ap. Kir. Felsége 1813-ik esztendőben a' Cs. K. armáda hívségének és különös hadi tetteinek örök emlékezetben leendő megmaradása végett, az ellenségtől nyert ágyúkból emlékeztető pénzt verettetni, 's azt az egész armáda közt kiosztani méltóztatott. Hasonló kegyelmet mutatott Eő Cs. és Ap. K. Felsége a' Cs. K. polgári hi-

vatalosokhoz, t. i. azokhoz a' hivatalosokhoz, a' kik az utolsó háborúban, valamely részben a' Státusnak javára valamit miveltek vala.

Minekutánna Eő Felsége az e' végre való arany és ezüst érdem penzeket kikészítette volna, azokat e' folyó holnap 26-ik napján következő módon osztatta ki: Ezen nap 12-ik óráján a' Cs. K. udvari tzeremoniás házba Eő Cs. Kir. Felsége fő tisztviselői jelenlétekben a' Testörző sereg kapitányaitól és Generális Adjutánsaitól késértetvén a' tzeremoniás szobában megjeleni, a' menyezet alatt leülni, és a' maga külső dolgokra ügyelő Ministerje által igen szép és fontos Óráztiót mondatni méltóztatott.

Hadi Történetek.

Ezen tárgyra nézve még eddig tsak arról tudósítottuk tisztelt Olvasóinkat, a' mit a' Cs. Kir. Olasz armádiának vezérjei a' Publikummal közlöttek; azok pedig meglehetősképen fontosak ugyan, de még fontosabbak lehetnek akkor, a' midőn a' Rhénus folyóviz mellett a' Frantziákkal való ellenségeskedések elkezdődnek. A' Nápolyi armádáról való tudósítások Május 13-ik napjáig folytatódtak. Mind az a' mit F. M. Lajtnánt *Bianchi* a' Tolentinói fontos ütközet után mivelhetett, és mivel, az ellenségnek szüntelen való szorongattatásából 's üldözésiből állott, hogy annál fogva sem az ő Trantoi sem Pescárai táborozásában nyugodalma ne lehessen. Ezek a' mi hadi seregeinknek ide 's tova való marsirozások nem tsak terhes volt azért, mivel szüntelen való munkával, és erőlködéssel voltak öszveköttetve, hanem kiváltképpen való módon a' hegyek közt lévő szoros és rossz utakra nézve, mellyeket egyengetni és jobb állapotba helyheztetni szükség volt. Mindazáltal mind ezeket az akadályokat és terheket példa nélkül való álhatatossággal, buzgósággal, és minden

morgás nélkül eltűrték derek hadi seregeink; sohol tsendességet nem adtak a' Nápolyi Királynak, mivel az ő hadi népe minden oldalról szorongattatott, és hogy a' Nápolyi országi szélső határokat elérhesék haszonnal, kéntelenek voltak minden jó fekvéseiket elhagyni, a' melly hátrálásokban a' *Mülat* armádájának felénél több elveszett.

F. M. Lajtnánt *Mohr*, a' kire az ellenségnek a' tenger partjain való üzettetése vala bizattatva, Május 8-dik napján a' *Tronto* folyóvízen által költözött, és azon holnap 12-ikén az Abruzzoi tartománynak egyik nevezetesebb városát *Popolit* el is foglalta, és 1500 embert ejtett fogságra az ellenség közzül. Az Anglus Kir. Hertzeg Magyar Huszár Regementjéből való vitéz Kapitány *Souvent*, *Moránó* városánál az ellenséget megtámadta, és nem tsak az, hogy kétszáz embert hadi fogságra ejtett, hanem e' mellett *Giula-Nouvában* sok munitziós és táborigospotályokhoz tartozó szekereket, és *Ancona* mellett külömbkülömbféle táborigospellegel megterhelt hajókat rablott el.

Generál *Eckardt* a' maga tsapat seregével olly terhes hegy közt való úton marsirozott keresztül, a' millyent még semmi hadi seregek nem tapasztaltak; ezen útjában is 500 embert ejtett fogságra az ellenség közzül.

F. M. L. *Bianchi*, ki a' maga fő hadi seregével a' *Ternii*, és *Rieti* utakon marsirozott, Május 12-ik napján *Aquilába* megérkezett, melly szerentséjét *Rainieri* Toskánai inzsínör Kapitány fáradhatatlan foglalatosságának, és a' sántzásó kompánia Kapitányának köszönheti leginkább, a' kik hét német mértföld hosszaságú hegyek közt nékie alkalmas utat készítettek.

Azonközben F. M. L. *Nugent* *Roma* városában minden hadi erejét öszve szedte, és a' *Valmontonei* és *Lepranoi* utakon a' mellyeken az ellenség megakart állapodni,

őket onnan elűzte, 's közzülök sokat hadifogságra ejtett. Ezen ütközetben amaz igen hires Nápolyi Generális, Calabriának volt ostora *Manhes* vezérlette a' Nápolyi hadi seregeket, a' ki néhány Római helységekkel, azokkal t. i. a' mellyek az Austriai Cs. hadi nép mellé állottak, és lakhelysegeiket a' Nápolyi katonaság ellen védekeztek, szörnyü kegyetlenséggel bánt.

A' Nápolyi Király, a' maga hadi seregeinek mint egy 12,000 gyalog, és 3000 lovasokból álló népének kevés maradványával Május 11-ik napján *Sulmona* mellett nagy sietséggel elmarsirozott. Egy batáliának elvesztése, a' hirtelen való hátrálás, hadi seregei nagy részének elszökések és elfogattatások által való elvesztése miatt olly állapotra jutott, mellyre nézve kéntelen leszen magát vagy feladni, vagy magán valami úton módon segiteni. F. M. L. *Bianchi* szerentsés volt egész armádájának öszvnek kaptsolásában, melly mivel az ő előbbre való nyomúlása alatt kevés kárt vallott, számosznak kell lenni.

Azt olvassuk a' közönséges ujságlevelekben, hogy azt a' Frantzia hajót, a' melly arra volt rendeltetve, hogy a' *Napoléon* édes anyját és testvéröttsét a' Westphaliai Exkirályt *Bonaparte Jeromost* Frantzia országba vigye, a' Nápolyi kikötőhelytől nem meszsze, az Anglusok eltsepték.

Ujjabb Bétsi Tudósítások.

A' mint feljebb megirtuk, Eő Cs. és Ap. K. Felsége e' már haldokló Május holnapnak 27-ik napján innen elutazott és a' szövetséges armádáknak fő hadi szállására *Heilbronnba* fog menni. Az Eő Felsége társaságában voltak Gróf *Wrbna* Cs. K. Fő Udvarnokmester; Gr. *Trauttmansdorf* Fő Lovászmester; *Ducca* Fő Fegyvertármester; F. Mars. L. *Kutschera*, Császár Eő Felsége Generál-Adjutánsa; Cs. K. Fő udvari Orvos L. B. *Stiff*; udvari Tanácsos *Neiperg*, a' Cs. K. Titkos Cabinétnek Directora; Oberster *Eckardt*, és több Cs. K. udvari Tisztviselők, és tselédek — Csá-

szárné Eő Felsége Fels. Férjét *Augspurgig* kísér, a' honnan ott való kevés mulatása után ide vissza jön. Eő Felsége társaságában vagynak: Gr. *Wurmbrand*, a' Fő Udvarnokmesternek segédje; udvari Fő Dama *O'donell* Grófné; udvari Tanácsos *Thonhauser*, udvari Fő Orvos és számos udvari Tisztek és tselédek.

Azoknak a' különbkülömbféle rendű rangú és állapotú személyeknek neveik, a' kik ezen folyó holnap 20-ik napján a' polgári érdemrendnek arany és ezüst keresztjeivel megtiszteltettek, a' Bécsi Cs. K. Udvari diarium 148 számú darabjában nevenként előszámláltatnak: de mivel ezek egynéhányat kivéven, mind idegen nemzetbeliek, szükségtelen dolognak tartjuk azoknak nevenként való elő adásával a' papírost és az időt vesztegetni, azt mindazáltal el nem halgathattuk, hogy az arany érdem pénzt el nyert személyek közt vagynak Felséges Urunknak kedves testvér ötszei, *Albert* Szakszoniai és *Tesseni* herczeg és *Ferdinand* Würtembergi Herczeg, Cs. K. Feldmarschal, és Felső, 's Alsó Auszriának katona kormányozója.

Azon emlékezetre méltó alkalmatossággal, midőn Eő Cs. és Ap. Királyi Felsége az arany és ezüst érdem pénzt kiosztatva volna, Hertzeg *Metternich* Cs. K. külső dolgokra ügyelő Minister következő fontos oráziót mondott a' Candidatusokhoz: „Eő Cs. és Ap. K. Felsége igen örvendetes innepet tart mai napon. E' világ békessége az utolsó husz esztendőben a' maga fundamentomos részeiben nagyon megszerkesztett; abban a' hosszú idő részében a' Fels. Auszriai Ház példa nélkül való áthatatossággal hadakozott a' közönséges tsendesség és jó rend ellensége és megháborítója ellen. A' szabadulásnak órája még el nem jött, de a' megszabadulásnak bizonyossága az Eő Cs. Felsége elméjéből ki nem esett, és bizonyosan reménylette, hogy azt a' maga hiv alattavalóinak hozzája való

ragaszkodások, és hadi seregeinek próbált vitézsége által bizonyosan eszközölheti.“

„Az 1813-ik és 1814-ik esztendőkbéli háborúnak végződése után el is kezdődött az a' nagy munka. Eő Cs. és Ap. K. Felsége mind azoknak a' vitéz katonáinak számokra, a' kik azon két esztendőbeli fényes győzelmekben részesültenek, egy különös emlékeztető jelt állított fel. De nem csak a' betsülleteknek piatzán akarta Eő Felsége azon emlékezetet fenntartani, hanem más rendbéli Státus szolgálai között is, tudni illik, azok közt, a' kik rendkívül való, szembetűnő, személyes munkálkodások által az elmúlt 1813-ik és 1814-ik esztendőben megkülömböztetett erőlködéssel foglalatoskodtak a' békességnek eszközésében. Kigyelmeteknek legkegyelmesebb Hertzégeim, Kigyelmeteknek kedves Uraim, méltóztatott az Eő Felségének tett jelentés szerént, részt adni.“

„Noha sokakrol nem tétetődött még jelentés, mindazáltal ezen első érdem tziemerének kiosztogatását tovább halasztani nem kívánta Eő Felsége. Arra való nézve vegyek által Kigyelmetek ezt a' megjutalmazató jelt, mint a' Kigyelmetek virtusainak és jeles tetteinek valóságos tanubizonyosságait, melly másokra nézve is nagy ösztön fog lenni. Az ujjabb tetteknek mezeje fel van nyitvatva, az a' gonosz, melly már egyszer szerentsésen elvult oszlatva, ismét kihivja a' maga birodalmainak közepéből Eő Cs. Felségét; az Eő Felsége hiv népei szeretettel és hiveséggel fogják Eő Felségét követni, a' kik áthatatosan elhitettek azt magokkal, hogy ők ujjabb győzelemmel térnek vissza hazájokba. — Most is számot tart Eő Felsége a' maga hiv jobbágyainak hiveségekre, áldozattetelekre, és azon hazájokhoz való hiv szeretetekre, melly az Auszriai birodalomnak lakosait más nemzetektől mindenkor megkülömböztette! Boldogító nap leszen az az Eő Felsége atyai szivének, a' mellyen ujjabb jutalma-

kat oszthat ki a' maga hiv' jobbágyinak, 's a' t. — Ezen fontos orációnak végződése után, osztattak ki a' kiválogatott candidatusoknak az arany és ezüst erdem keresztet.

Német Ország.

A' Manheimi 17-ik Májusi tudósításokban ezeket olvassuk: „Ma reggeli 9 órakor, úgy mond, Európának két nevezetes fővezérei, úgy mint Hertzeg *Schwartzenberg* és *Wrede* a' Bavariai K. hadiseregeket t. i. azokat, mellyek ezen királyi residentzia környékén fekszenek, megselelték, megvizsgálták. Hertzeg *Schwartzenberg* különös megleléssel szemléltte ezen hadi népnek fegyverben való gyakorlását; holnap mind a' két Fő vezér a' *Germesheimi* sántzoknak megnézésére fognak menni. — *Heidelbergában* nagy magazinum, és egy betegekre való nagy ispotály fog fel állittatni. A' Május 19-ik napi későbbi tudósítások azt tartják, hogy H. *Schwartzenberg* bizonyos akadályok miatt, feltett tzelja szerint, Frantzia országnak határ széleit meg nem járhatta, hanem hogy *Heilbronnba* ismét vissza tért. Május 17-ik napján, reggeli 8 órakor a' F. Austriai ármadához tartozó *Bazoni* vadász batallion, melly a' mult esztendei táborozásban, nevezetesen a' Borienei verekedésben magát nagyon megkülömböztette, a' Rhénus bal partjáról általjován azon folyóviz felső részére marsirozott. Hertzeg *Wrede* Bavariai Királyi F. M. a' több vele volt Generálisokkal egyetemben ennek a' vitéz hadi seregek eleibe ment, mellyet a' nevezett vezér kvártélyá előtt a' Bavariai hadi seregek örvendező Vivát-kiáltással fogadtak vála.

Olasz Ország.

Gróf *Saureau* Cs. K. hadi Minister az ő Cs. K. Felsége nevében következő hirdetményt tétetett közönségessé a' Nápolyi Király ellen Olasz Országban: „

„Az alatt, hogy a' népek, a' mult esztendőbéli változó történeteknek terhei alól

magokat ki pihenni akarták, *Joachim Napoleon*, mostani Napolyi Király sók féle hazug szinek alatt Olasz Országának tsendesegét meg haborította, a' Cs. K. tartományokat megtamadta; mindazáltal a' maga feltett tzeljat el nem érhetette, hanem olly állapotra jutott, mellyből lehetetlen hogy maga veszedelme nélkül ki verekedhessen. Az ő vakmerőségét ugyan néminémüképen megakadályoztatták, 's meg is büntették a' Cs. K. hadi seregek; hogy mindazáltal Olasz országnak tsendessége erősebb fundamentomra állittasson, a' fennt nevezett Cs. K. Minister Gr. *Saureau* következő tzikkelyekből álló parantsolatot adott ki e' folyó 1815 esztendő Május holnapjának 13-ik napján: 1-ör A' *Reno*, *Basso-Po*, és *Rubiconi* osztályoknak kormányozása, modo provisorio, eddig való állapotjában fog maradni minden közönséges hivatalbéli tisztjeivel egyetemben. 2-ör A' kormányozó tisztségek kotelesek a' szent Vallas megtartására vigyázni, a' templomokat és az egyházi személyeket akként védelmezni, hogy mindeniknek az Ország törvénye szerint igasság tétetődjön, kiváltképen a' jó rend tartására ügyelni, és a' személybéli bátorságot megtartani. 3-ör Mind azokban az esetekben, mellyek az ő hivataljoknak határait felyülhaladják, és magok erejével illendő módon el nem intézhetik, egyenesen nálunk tegyenek jelentést, hogy e' szerint ollyan segedelmet nyujthassunk nekik, a' millyenre szükségek leszen.

Ezeknek a' fellyebb említett osztályoknak lakosi már is sok próbáit érzették és vették az ő Felségé atyái jóltévő uralkodásának; meggyőződhetek arról voltaképen, hogy a' polgári szabadságnak fundamentoma a' tulajdonosságnak védelmezése, méltó tekintetben való tartása, és az igasságnak minden tántorítás nélkül való kiszolgáltatása; egészen meglévén arról győzetetve, szükség hogy a' kormányzék intézeteinek és parantsolatjának mindenkor

engedelmeskedjenek, mellyet hogy haönként és kész szívvél végbe fognak vinni, nem csak a' köz jóra, hanem tulajdon javokra nézve is hasznos tagjai lesznek a' Státusznak.

Romában következő hirdetményt tétetett Május 12-ik napján Gr. *Nugent* Cs. K. Generális közönségessé: „Nápoly Országbeliek! A' szövetséges hadi seregeknek egy része a' ti tartományotokba bemarsirozni szándékozik, azért, hogy az a' haladatlan és hívségtelen ember, a' ki magát a' ti Királytoknak nevezi, és egynehány esztendőtol fogva háborút indított a' Fels. Austriai Ház ellen, titeket veszedelembe ejtessen, Ti azon vitéz hadi seregektől mellyeknek én vezére vagyok, semmit sem félhettek; ezek a' ti hazáitokat, vagyonaikat, familiátokat védelmezik, és az ezeknek vezérjeik a' szoros hadi fenyték által tsendességben fognak titeket tartani. Ti magatok jól tudjátok, hogy a' mi fegyverünk csak azokat fogják megbüntetni, a' kik azokat felingereltetni engedtek, és ezeknek tsatázások sok ideig nem fog tartani, mivel az a' hadi szerentse, melly az Austriai hadi seregeket mindenkor követte, az ő utolsó lépéseket is követni fogja.“

„Ne hidjetez ennekutánna *Joachim* Király hazugságának és tsalárdságának, a' ki Olasz országra nézve egy tsábitó és a' maga hadi népétől elhagyattatott vándorló ember. Ő szeretne titeket törbe ejteni, és egész Európával háborúba keverni, valamint mivel az Olasz Országi *Legatiókkal* és *Marchiákkal*. De az egész világ jól tudja, hogy *Bonaparténak* Frantzia országban való utolsó megjelenése volt ez az indító ok, melly őtet arra bírta vala, hogy közönsé-

ges nyughatatlanságot gerjeszzen, és hogy a' pártosoknak segítségül és védelmére lehessen; ő a' Nápolyiak közt olly gyűlölséget akart vala gerjeszteni, a' millyent annakelőtte gerjesztett vala Spanyol, Német Országokban, és az Orosz Birodalomban, és azt hazudta, hogy az Austriai Fels. Ház kezdette el elsőben az ellenségeskedést, hogy ez a' Fels. Ház rontotta meg leg elsőben a' békességes traktákat.

Nápoly Országbeliek! Vigasztaljátok magatokat, ügyeljetez a' következő örvendetes időkre, mellyekben a' békesség a' ti kikötő helyeitekbe a' kereskedésnek ajtaját felnyitja, mellyben a' földmívelése és a' kereskedés tinéktez vissza fog adattatni, és a' mellyben azok a' kegyetlen sebek, mellyeket a' kegyetlen uralkodás ti rajtatok ejtett rala, meg fogják gyógyittatni. És én azt reménylem, hogy ti minnyájan ezen szerentsés jövendő időkre azáltal fogjátok magatokat érdemesekké tenni, hogy az én vezérlésem alatt lévő Austriai, Anglus, és Olasz országi hadiseregeket úgy fogjátok nézni, mint a' ti valóságos megszabadítóitokat, és csak akkor fogtok fegyvert fogni, a' midőn azon végezt kell hadakoznotok, a' mellyért a' ti megszabadítóitok fogtanak vala fegyvert. De jaj annak, a' ki magános gyűlölségből, boszszúállás kivánságból, hamis buzgóságból, és önnön haszna keresésköl fogná fegyvert. Örökös gyalázatba ejtené magát és szoros büntetésre tenné méltóvá, mivel nem az elmúlt hanem a' jövendő maga viseléséért tartozik számot adni. Tsak egyetemben egy tárgy követi a' Nápolybelieket, úgy, mint hazájoknak meg szabadulása.“

Május' 20-ik napján adták 100 Forint Huszas penzért 412 2/3 forintot Váltótzédulában. Egy Császár aranyért 19 forintot 9 krt.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek

Nro. 30.

A' Magyar Kurir 43 - dik darabjához.

A' két Magyar Hazához intézett Tudósítás.

Mindnyájunkat az a' kedves reménység táplált vala a' múlt télen, hogy a' Bécsi Congressusra öszve gyült Európai hatalmas Fejedelmek Európának örökös békeséget és tsendességet fognak szerezni. Ennél nagyobb boldogsága e' világnak nem lehetett volna. Mennyire megsalatkoztunk légyen képzelt reménységünkben, a' jelenvaló szomorú környülállások, a' rettentő hadi készületek, a' szövetséges Fejedelmek innen való elmenetelek, és álhatatos feltételek elegendőképpen bizonyittyák, mellyek szerént mind addig a' hadakozástól megszűnni nem akarnak, valameddig e' világ közönséges megháborítóját *Bonaparte Napoleont* úgy meg nem zabolázzák, hogy az ő határt nem esmérő felfuvalkodásának véget nem vethetnek.

Mivel ez a' világ közönséges megháborítója az egész Frantzia nemzetet az Európai szövetséges Fejedelmek ellen sokféle költött szinekkel fel ingerlette, 's azal tsábitotta el, hogy ezek nem ő ellene, hanem az egész Frantzia nemzet ellen fognak fegyvert, 's az ő eddig Európában minden más nemzetek felett virágzott hazájokat feldarabolni, 's magok közt felosztani igyekezzenek: könnyen képzeln lehet, hogy ezek a' hazug lélektől származott sugallások által felingereltett heves vérű és dölfős nemzet a' Frantziák magokat könnyen eltsábittatni engedik, és körmöknek utólsó szakadásáig fognak védelmezni. Ez a' két egymással való tusakodás, a' mint kiki megítélheti, hosszás és mérges háborút fogszűlni. Ennek a' mérges háborunak különbkülönb változásait olvasni és tudni nemcsak az olvasottabb Euró-

pai nemzeteknél nagyobbra született Magyaroknak is szükséges leszén, a' kik 24 esztendőktől fogva, nem tsak szóval, hanem vóltaképen is megbizonyították azt, hogy ők az ő elhunyt ditsó őseiknek nem elfájult, hanem valóságos és nyomdokaikat követő maradéki legyének.

Ezen állatásomat, e' folyó esztendő első felében valósággal megbizonyították, olly nagy számmal jelentvén magokat a' Magyar Kurir olvasására, a' millyént nem mindenkor volt tapasztalni szerentsénk. De nem is ok nélkül, mivel az ide gyült Európai leg hatalmasabb Fejedelmeknek itt való lételek, foglalatosságok, és áldott igyekezetek az egész világ szivében nagy várakozást gerjesztettek, mindnyájan attól a' reménységtől lévén tápláltatva, hogy Európának 25 esztendőktől fogva tántorgó fundamentomon állott dolgai, most erős és tántorithatatlan fundamentom kövekre fognak építettni. Megsemsalakoztak volna reménységekben, ha e' világnak közönséges megháborítója az Elbai sziget körül vevő tenger vizében örökösen elveszett volna — De mivel e' világ történeteinek előre meghatározott öszve szövetkezései ezt meg nem engedték, minékünk is más-ként kell gondolkoznunk, 's mivelünk, 's a' Magyar Kurir Erdemes olvasóit azokra a' nevezetes történetekre tenni figyelmetesekké, a' mellyek bizonyosan következni fognak. — Az Európai öszve szövetkezett hatalmas Fejedelmek álhatatosan eltökéltették azt magokban, hogy mindaddig le nem teszik fegyvereket, mig e' világnak közönséges megháborítóját úgy meg nem zabolázzák, hogy semmi ártalmas fulánkja ne legyen, semmi teremésnek iöbbé ne ártthasson; ellenben ez a'

gonosz teremtés is azon fog iparkodni, hogy az ő losszúálló lelkének mérgét másokra ki önthesse, 's az egész világot megvakithassa.

Mindezeknek meg gondolása előre is azt mutatja, hogy a' jövő fél esztendőben sok olly nevezetes dolgok fognak történni, a' millyenekről minékünk álmodni sem lehetett. Mivel azokat tudni nem alacsonyosság, arra való nézve alázatossan jelentjük, hogy a' Magyar Kurirra, mellynek darabjaiban azon történetek hiven 's igazán előfognak beszéltetni, küldjék fel annak érdemlett fél esztendőre való taksáját, de nem *Tiz*, hanem mivel az úgy nevezett *Cursus* igen fel hágott, mivel a' nyomtató papirosnak és nyomtatásnak az árra, a' *Cursus* rossz volta miatt igen megnevekedett, mivel itten minden ételre, italra, 's ruházatra, és a' tselédeknek fizetésekre szükséges dolgok felette megdrágultak, és mivel a' posta taksája is felyebb ment 11 forintokat V. Czéd. A' ki kevesebbet küld annak sem újság nem küldetik, sem a' héjjánosan felküldött pénze vissza nem fog küldetni — Az Előfizető Urak mind neveiket, mind lakhelyeiket, mind azt az utolsó posta Hivatalt, mellynél az újság taksáját letették, és újságaikat venni szokták, szorossan, világossan, és helyesen feljegyezzék, hogy az ő újságaiknak boritékjai a' szerént nyomtatódjanak ki. Hozzánk küldendő leveleiket Felső Magyar Országról *Kassán keresztül Bécsbe*, a' Tiszamellyéki tartományokból és Erdély Országból per Bude *Bécsbe* kell utasítani, vagy egyenessen hozzánk, vagy az idevaló Cs. K. Udvari Posta Hivatalhoz. — Hitelbe, és ingyen senkinek sem szolgálhatunk a' Magy. Kurirrál, olly időkre jutván, mellyekben az ország szerént uralkodó drágaság miatt, annak szemébe kell nézni, a' kinek ingyen szolgálni akarunk, mivel legkedvesebb barátink is a' mi adakozóságunkat hidegséggel szokták visszahuzetni — A' kik a' Magyar Kurirért, Sz. György

napjától fogva, Sz. Mihály napig fizették-meg ha újságainkat tovább is kívánnyak olvasni, azoknak a' 4-ik fertály esztendőre való részét is küldjékfel, másként annak olvasásában nem részesülhetnek — *Költ Bétsben Május 30-ik napján, 1815.*

Jelentés.

A' Méltóságos L. Báró Losadi Györffy sósef Ur ő Nagysága, Erdélyben Székely Udvarhelyi Széken, Homoroe Lövéte nevezetü Helységben lévő vas Bányájához következendő Individumok kívántatnak meg: egy Szén egető mester (Köhlermeister) esztendei 300 Rforint fixa fizetés és szabad szállás mellett, egy Olvasztó mester (Schmelzmeister) 350 Rforint fixa fizetés, és szabad szállás mellett, — egy miuden vas eszközököt készíteni tudó Kovács (eingeschickter Schmid) 350 Rforint fixe fizetés, és szabad szállás mellett; egy Hámor mester (Hammermeister) 350 Rfor. és szabad szállás fixa fizetés mellett; egy Atsmester, a' ki egy vas manipulationál magát elő adó minden fa eszközököt készíteni tudjon 350 Rforint fixe fizetés, és szabad szállás mellett. — A' kik a' fenn megnevezett mesterségeket, tudják, és kedvek vagyou a' titulált Báró Urnak szolgálatjába állani, tessék magokat levelek, és mesterségbeli tudományokról való hiteles attestatumokkal, Erdélyben, Sz. Udvarhelyen a' fenn titulált Báró Urnál, vagy pedig M. Országban Szathmár Vármegyében Nagy Bányán Cs. és K. Ingrossista Barátosi Finta János Úrnál, mint a' Mélt. Báró Urnak ezen dologban meg bizottjánál, ezen folyó esztendő Áugustus utolsó napjáig jelenteni. — A' kik magokat jó attestatomok mellett jelentik, bizonyosok lehetnek felvétettések felől, úti kötségek távulságokhoz képest meg fog határoztatni, és kinek kinek felvételekről való resoluziójokba tudtokra adatni. — Sz. Udvarhely 3. Máji 1815.